

АБ САЦЫЯЛЬНА-КЛАСАВЫМ ЗМЕСЦЕ ІДЭАЛОГІІ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

Малібошка Ул. А.

1. Узнікненне і існаванне ідэалогіі непарыўна звязана з падзелам грамадства на класы, з іх класавымі інтарэсамі. Пазакласавых ідэалогій гісторыя не ведае. У класавым грамадстве ніякай адзінай ідэалогіі ніколі не было і не можа быць прынцыпова. Гаворка можа

ісці толькі аб пануючай ідэалогіі, а гэта заўсёды ідэалогія пануючага эканамічна класа. Спробы стварыць адзіную, прыдатную для ўсіх, ідэалогію ў класавым грамадстве такія ж старыя, як і намаганні сканструяваць вечны рухавік. 2. Як і на ўсёй постсавецкай прасторы, “рынкавыя” (капіталістычныя!) рэформы ў РБ прывялі да рэзкага абвастрэння сацыяльна-класавых праблем і супярэчнасцей. Стварэнне класа буржуазіі (“багатыя”, “новыя беларусы” і г.д.) пачалося з грандыёзнай фінансавай аферы. Пад прыкрыццём штучна арганізаванай інфляцыі былі пазбаўлены прыватнай уласнасці на ўклады ў Ашчадным банку СССР мільёны савецкіх грамадзян. Сотні мільярдаў паўнаважкіх савецкіх рублёў, што належалі ім, былі перакачаны ў кішэні партыйнай, савецкай, гаспадарчай эліты. Па Беларусі – гэта больш 10 млрд. рублёў. (Нагадаем, тады 1 долар каштаваў прыкладна 70 капеек). У свой час Прэзідэнт РБ абяцаў надрукаваць спісы асоб, што атрымалі шматтысячныя крэдыты, а вярнулі іх пустымі каляровымі паперкамі - “зайчыкамі”, і заставіць іх сумленна разлічыцца з народам. На жаль, гэтае абяцанне засталася не здзейсненым. “Прыхватызцыя”, карупцыя, прамы крымінал і іншыя падобныя сродкі прадоўжылі гісторыю стварэння новага класа. Зусім небезпадстаўна ў большасці людзей склаўся ўстойлівы негатывны вобраз сучасных “гаспадароў жыцця”. Спробы кіраўніцтва краіны пераканаць народ, што “богатые – это не противники. Это люди, которые создают основные ценности в нашем обществе, в нашем государстве” (гл.: “СБ”, 2001, 31 марта), выдавочна разыходзяцца з прадаў жыцця і не прымаюцца грамадствам. Ужо зараз з усёй выдавочнасцю выявілася разбуральная, пачварна-паразітычная сутнасць новага класа. Акадэмік РАН Мікалай Петракоў нядаўна пераканаўча паказаў гэта на прыкладзе “новых рускіх”, якія клапоцяцца не аб краіне, не аб народзе, не аб вытворчасці, а толькі аб сваім уласным, несправедна нажытым багацці. “Они будут и впредь отстаивать священное право своей и только своей собственности», - падкрэслівае акадэмік (гл.: “СБ”, 2003, 2 декабря). “Новыя беларусы”, дададзім, нічым лепшым ад сваіх расійскіх калег не адрозніваюцца, толькі мабыць меншымі маштабамі нарабаванага. 3. Супярэчнасць паміж працай і капіталам бачылі не толькі марксісты, камуністы. “Праца, - лічыў Аўраам Лінкольн, - больш важная і самастойная, чым здаецца. Капітал ёсць толькі прадукт працы; капітала не было б, каб раней не існавала працы. Праца вышэй капітала і заслугоўвае большай увагі”. Па сутнасці гэта і ёсць асноўная ідэя сацыялізма: паставіць на першае месца ў развіцці грамадства не капітал і нажыву, а працу і чалавека працы. Сацыялістычная ідэалогія адпавядае менталітэту пераважнай большасці нашага народа. Кіруючыся ёю, ён дасягнуў многага, нават вельмі многага. Былі, праўда, і памылкі, цяжкасці, але

яны, на наш погляд, зусім не даюць падстаў для адмаўлення ад сацыялістычнага шляху развіцця, для пошукаў нейкай утапічнай пазакласавай ідэалогіі, якая непазбежна ператворыцца ў фігавы лісток капіталістычнай эксплуатацыі.